

NORGE

VI KJEMPER FOR FRIHET, KONGE OG FEDRELAND. 10 nov. 1941 Nr. 8

Oversikt.

Den forløpne ukes viktigste begivenheter, nå vel sies å være de russiske troppers motangrep ved Leningrad, Moskva, og Rostov. Praktisk talt over hele fronten har russerne gått til voldsomme motangrep. Mange steder er tyskerne drevet tilbake. Dette er således tilfelle ved Leningrad, og på midtfronten ved Moskva. Likeså på et sted syd for Moskva.

Hitlers tale lørdag i München, er en innrømmelse av at tyskerne er på defensiven ved Leningrad. Moskva var han fornuftig nok til å ikke nevne i sin tale, men vi husker hvordan han den 2. oktober fortalte at den russiske hær var tilintetgjort.

Tyskerne yder et hårdnakket motstand og forsvarer med alle midler det erobrede terreng, men til tross for dette går russerne frem.

Ved Kalinin har russerne vunnet en meget stor seier. Flere hundre tanks skal være ødelagt. Kampene ved Kalinin har kostet tyskerne over 60.000 mann i drep.

Kampene mot Moskva er nu gått inn i den skjette uke uten at Hitler er kommet målet stort nærmere. Den tyske hær befinner sig idag lengre borte fra Moskva enn for tre uker siden.

Den finske front og Ishavsfronten.

På denne front er forandringerne meget små. Finnene sier at de skal ha vunnet terreng og tatt 6-700 fanger på det sydlige avsnitt ved Ladoga.

På det nordlige avsnitt av den finske front er det ingen foran-

dring, men russerne har innitiativet. De tyske hærer sammen med de finske, befinner sig fremdeles like langt fra Murmansk.

Stalin holdt for nogen dager siden en tale. I talen nevnte han blandt annet, at det var en rekke av ueheldige omstendigheter som var grunnen til at de russiske tropper har måttet trekke seg tilbake til de punkter, hvor de nu står. "Men," sa han, "Jeg er forvissset om at den engelske regjering vil åpne en ny front i vest Europa. Denne front vil avlaste presset mot Russland. Hitler har ønsket en tilintetgjrelseskrieg," sa han, "og Hitler og hans hærer skal bli tilintetgjort. Hjelpen fra våre allierte og U.S.A. kommer nu i form av store mengder tanks og fly. Indiske offiserer tjenerestegjer nu i den russiske hær, og russiske offiserer i den indiske." Dette skulle være det beste tegn på at det er et godt samarbeide mellom England og Russland. "Tysklands plan om å tilintetgjøre den russiske hær gjennom en lynkrig er nisslykket," sa Stalin. "Våre armeer vokser for hver dag, mens Tysklands armeer avtar. Hitler har mistet sine beste soldater antagelig omkring fire og en halv million mann.

Den tyske hærers forsyninger vill bli stadig vanskeligere, mens Englands og Amerikas våbenfabrikasjon stilles til vår disposisjon.

Engelsk luft offensiv.

England har i de siste dagene rettet voldsomme flyangrep

Forts. side 2

Forts. fra side 1.
mot Tyskland og de besatte områder.

Særlig kraftig var angrepet natt til lørdag, mot Berlin, Køln og Mannheim. Disse byer blev angrepet av 437 fly på en gang.

Voldsomme eksplosjoner og brander opstod. Særlig kraftig var bombardelementet av Mannheim.

Den Engelske luftflåte misstet 57 fly. Dette skyldes dog ikke den tyske treffsikkerhet, men den omstendighet at flere av flyene motte nedlande på grund av ugunstige værforhold. Således landet et stort fly i Sverige.

Lørdag og natt til søndag blev det etter rettet et voldsomt angrep på Tyskland og Kanalkysten. Essen, Ostende og Dunkerk blev angrepet. Særlig Essen gikk det hårdt ut over.

Flyobservatørene kunne notere: Voldsomme eksplosjoner og brander i fabrikker og lagerbygninger.

Oslo.

Engelske fly har i de siste tre dager besøkt Oslo. Dessverre ikke uten tap av fly og menneskeliv. Størst oppmerksomhet vakte et Engelsk fly som falt ned ved Østbanestasjonen natt til fredag. Det hadde antagelig en besetning på 4 mann. En av disse blev drept ved nedstyrtningen. De andre tre blev ført til Akers Sykehus. Den ene av disse kunne selv gå fra sykebilen og op til sykehuet. Dette forteller vi for å motbevise den tyske påstand om at alle var døde. Flyet falt ned over tre mindre båter. De to av disse blev senket med flere ombordværende tyskere.

Natt til lørdag var det etter angrep. Likeså lørdag middag og søndag middag.

Natt til lørdag falt det bl. annet to bomber på Akershus festning. Virkningen av disse er ukjendt. Vi antar at flyenes viktigste oppgave var å minelegge Oslofjorden. Dessverre gikk ytterligere tre fly tapt natt til lørdag.

Resultatet av angrepene er forevig ukjendt, men at det blev gjort skade, fremgår av tyskernes egen rapport hvor det heter at de En-

gelske tap ikke står i forhold til den anrettede skade.

Disse siste Engelske luftangrep er de sterkeste som er blitt rettet mot Tyskland og de besatte områder, siden krigen begynte. Tyskerne selv innrømmer at de har vært voldsomme.

Amerika.

U.S.A.s regjering har tilstillet den finske regjering et memorandum i hvilket det anmodes at den finske regjering trekker de finske tropper tilbake fra de av finnene besatte områder, hvilket Finland fremdeles ønsker at det gode forhold mellom U.S.A og Finland skal vedvare.

U.S.A.s regjering minner den finske regjering om at Russland alt den 18. august meddelt den ørde-regjering, at Finland kunne få en ørefull fred og at Russland var villig til visse landavståelser. Dette blev meddelt den finske minister i Washington og det finske utenriksdepartement i Helsingfors, gjennom den amerikanske ambasador.

Den amerikanske regjering har ikke mottatt noe som helst svar på denne henvendelse.

Finland benekter å ha mottatt en slik tilbud omfredsforhandlinger.

U.S.A.s utenriksminister har i disse dager offentliggjort det russiske tilbuds ordlyd.

SISTE NYTT NATT TIL MANDAG. 10 NOV.

Kl. 1,20 meddeles.

To italienske konvoier er senket i det mitre Middelhav. Den ene konvoien bestod av 8 skib som alle blev senket. Den andre bestod av 2 skib, av hvilke det ene blev senket.

Begge konvoier blev eskortert av sterke sjøstridskrefter. Bestående av 2 10.000 tons kryssere og mange destroiere. En destroier blev senket, en blev meget skadet og kom i brand. En tredje blev tatt på slep av et annet fartøy.

Den engelske styrken bestod av 2 3.000 tons kryssere og to destroiere, som alle var uskadd.

F R A U L V I K .

En av våre medarbeidere har vært en tur i Ulvik og forteller derfra:

Den 2 juni - 41 kom det ordre fra de tyske myndigheter om at hele Ulvik skulle evakueres. Evakueringen skulle skje øyeblikkelig, og det vakre Ulvik var plutselig fullstendig gitt barbarerne i vold. Folk drog fra hus og heim med alt de kunne få med seg - båskap, møbler, gårdsredskap etc.

Alle private beboelseshus ble tatt, unntatt en enslig bortgjempt "støl" langt opp i lia. De fikk lov til å beholde hjemmet sitt på disse betingelser. De fikk på ingen måte lov til å bevege seg innenfor de bestemte grensesoner som tilhørte den tyske leir, - og de måtte dra over fjellet til nabobygda for å handle. Midlertid var en man av denne husstand så uehdlig å komme innenfor det "tyske" territorium; det resulterte i et inngående forhør, men uten straff føligg. Men hvis tilfellet gjentok seg ville vedkommende bli skutt uten skånsel.

Hva som foregikk i Ulvik i de to månedene evakueringen varte har man ingen sikker beretning om, men man hvet at en styrke på 18.000 man pluss massevis av båter lå der. Det ble nok gjort mange landganger - og "England" ble sikkert tatt mange ganger!

Da Ulvik-folket flyttet tilbake i begynnelsen av august fant de sine hjem i en høyst missrabel forfatning. Svere bolter, spikrer og korker var overalt drevet inn i veggene. Gulvene var meget fliiset og slitt etter flittig tråkk av skärpskodde haler. - dørstokken fullstendig tilintetgjort. Og ikke nok med det; overalt i stuer og kjøkkener og på loft var gulvene tett besatt av svartbrente hull etter cigarer og cigarettstumper,

Ovner og komfyrer var ødelagt, brandtmurene brunbrente og sprukket. Kjøkkener var innredet til verksteder, kjøkkenbenker var avkappet og skap nyinredet. Så merkelig det enn høres ut, var store mengder ammunisjon blitt etterlatt, såvel skarp ammunisjon som løs.

Ammunisjon fantes gjømt på de forundeligste steder, ja selv i mørpipe og ovner lå sverre pakker. Det var selvsagt et voldsomt arbeide at gjøre rent etter tyskerne. Og tiltross for omstendige ren-gjøringsprosesser har det vært umulig å fordrive den berente "tyskerlulta".

Utendørs hadde de motoriserte avdelninger boltrøt sig av hjerrens lyst. Nye, brede veier var blitt til hvor det syntes formålstjenlig, og mange store "slag" hadde nok funnet sted i kornåkrrer, potetåkrrer etc. Overalt i åkrer og marker fantes skarp ammunisjon, ja til og med ucksplederte håndgranater. Slatten ble under slike omstendigheter ikke bare et vanskelig, men også et meget farlig arbeide, og rett ofte hendte det at slåmaskinkniven stod "bom" fast i en handgranat.

Gårdshåndskaper og slike ting som folk ikke hadde fått med seg under evalueringen var selvsagt blitt borte, endel hakker, spader og slike ting fantes igjen på forskjellige steder rundt om i bygda.

Ikke en eneste robåt fantes i hele Ulvik! Hist og her fantes vrakrester, fulstendig pinneved.

I skogene og på fjellet fant man saueskinnrester som et bevis på at det hadde vært bolde jæger i aktivitet.

Dette er en nakkern og kortfattet framstilling av situasjonen som den var da Ulvik-beboerne allernådigst fikk lov til å vende tilbake til sitt hjemsted i begynnelsen av august i år. Denne tyske udåd blir, på grunn av de vanskelige forhold idag, lite kjent i blandt det brede folkelag, men var sikker det blir aldri glemt.

Det sier sig selv at folket i Ulvik er norsk, det statsbærende parti består av to mann.

FRA DEN SVENSKA PRESSE:

Danskene kaller som kjendt Sverige for "Transitania". I en opgave i Göteborgs Handels och Sjöfartstidning for 17/10 41, får vi følgende data over norske varer som transitt til Tyskland.

Kaffe	1.277.000	kg.
Egg	153.000	"
Smør	5.819.000	"
Kjøtt	6.382.000	"
Melk	5.808.000	"
Ost	1,160.000	"
Fløte	40.000	"

I følge "Fritt Folk" skulde varestrømmen ha gått den motsatte retning...

Nordmennene flykter til England.

Göteborgs Tidningen for 25/10 meddeler: Foruten de hundreder av nordmenn som ble hentet fra Lofoten i mars, og Svalbard i sommer, har mellom 3000 og 4000 nordmenn funnet veien til England. De fleste med småbåter over Nordsjøen, tellegraffor Stockholms Tidningens Londonkorrespondent.

9/10 av yngre nordmenn har anmeldt sig til Det norske flyvåben, hæren eller flåten i England, og i det kvarter i det indre London hvor nordmennene bor og i de omgivende gater hører man det norske sprog presis som på Karl Jønand.

Stundom har det bare vært to personer i båtene, men det er også kommet båter med like opptil 60 personer ombord. En båt ankom i god behold med 27 personer som hadde unsluppet fra en interneringsleir i nærheten av Oslo. Alle slags båter finner veien over til England.

Pussige situasjoner oppstår, når en gang i blandt en båt med unge kvinner lander etter mange strabasser. Det første de unge pikene svarer kystvakten er: Vi kommer bare før å se etter hvordan våre kjærestes oppfører seg her.

Det har inntruffet, at fra en liten norsk kystby er så godt som alle yngre personer forsvunnet og har tatt sig over til England. De fleste drar avsted i seilbåter, men det har også hentet at de har klart å skaffe sig bensin til sine motorbåter. Mange er omkommet underveis. Nylig ankom en liten båt med en ung mann ombord. Hans to kamerater var blitt skutt underveis. Seks ganger var robåten blitt angrepet. av Messerschmidt fly på Nordsjøen. En av de ombordværende blev drept, en blev såret og døde kort etter, og den siste ble reddet mere død enn levende i nærheten av den Engelske kyst.

Nye beslagleggelser av biler i Norge.

Det er nylig kommet ordre fra Berlin, om at 10.000 biler med generatorer og knott, skal stilles til de tyske myndigheters disposisjon innen 1. januar. Ordren er kommet til Reichskommisariatet og er sendt videre til de norske myndigheter. I alt har vi ca. 14.000 slike biler i Norge idag.

Enhver kann tenke sig følgen av dette. Det vil bety et fullstendig sammenbrudd av landsbygdenes og byenes kommunikasjoner. Store deler av bygdebefolkingen vil bli avskåret fra samkvet med andre bygder.

Tyskerne har for lengst rekvert tusenvis av hester og til dels også hestekjøretøier. Landsbygdens folk vil av denne grund, ikke kunne frakte levnedsmidler til byene, og heller ikke kunne forsyne sig selv med nødvendige byvarer og fabrikkprodukter som de ikke kan produsere selv.

Tiltross for dette finnes det ennu folk i dette land, som troer at tyskerne hjelper opp vårt arbeidsliv, utbygger våre kommunikasjoner og fremmer vellstanden. Tro det den som vill.

SÅ SKAL DET VÆRE OVER.

5

Så skal det være over....
Heil Hitler, tysk hurra.
Hver norsk soldat som sover
i muld har kjempet bra.
Og det maskingeværet
som med en høyre sving
gav ham knock out - all øre.
At han er død - nei kjære,
gjør nesten ingen ting.

Nå skal det være over....
Ja kampen er blåst av.
Du falne der du sover
var kjekk, men svært så sta.
Alt vel... Skal tro det gjelder
en match, en fotballkamp?
Spør dine folkefeller
som trener så det smeller
i tysk soldatertramp.

Nå skal det være over....
Nå kan de trampe godt
på graven der du sover.
Men fred, det har du fått.
I gravens trange kjeller
er skammen ikke kjent.
De tapre folkefeller
når neppe himlen heller
med Nordlands regiment.

Nå skal det være over....
En grav blir trumpet flat,
men ingen ukjent sover
der, ingen glemt soldat.
Nei, han som måtte falle
var både bror og venn.
Skjønt stum, så kan han kalle,
skjønt død, gå foran alle
som ennå er igjen.

Du falne, der du sover
i hjørnjord eller hav
din kamp er ikke over....
Ditt offer er et krav.
De lesker oss ned trengsel,
en daglig edikksvamp-
Vi er et folk i fengsel,
men med en væpnet lengsel.
Vi er et folk i kamp.

Nei, det er ikke over....
Den striden som du stred,
du falne der du sover,
den varer bittert ved.
Ja, med og uten våpen,
med trassig tankes makt....
For bringen din står åpen
og farver flammekåpen
som blir om landet lagt.

6

7